

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVH 6714

34

A. Tocher III str. 487

N° 8456 - 8459.

E. XVIII, 432

A B R Y S
Z Y W O T A

B. I A N A O D K R Z Y Z

Pierwszego Kármelity Bosego,
W Reformowáníu Kármelitáńskiego
Zakonu,

S. M A T K I T E R E S Y

Wiernego Pomocniká,
Wielkiego Theologá Mistycznego,
Zarliwego Krzyzá Chrystusowego
Miłośniká.

Od Oycá Swietego Papieżá

C L E M E N S A X.

Roku Páńskiego, 1675.

Miedzy Błogosławionych policzonego,

Zá dozwóleniem Stáršych

Na Chwalebna Beatyfikacyey Wroczyšć
Do Druku podáne.

W K R A K O W I E

W Drukárni S C H E D L O W, J. K. M. Typogra

Roku Páńskiego, 1676.

Niemysł Orła obarczyć dumny Otomanie
Vzbroił Tarczą pierśi, pewnieć w kro-
ku stanie:
Podáło mu Rycerstwo sercá swe z Koroną
On swe wzaiem z miłością. Toć tryumf
z obroną.

XVII-6714-II

N A I A S N I E T S Z E M Ż
P A N U ,

P. I A K V B O W I
K R O L E W I C O W I
P O L S K I E M U ,

Pánu Nášzemu Miłośćiwvemu.

*Odżyło się kiedyś Fidyá-
bowi ná Słoniowey Mi-
nerwy tarczy, tryum-
fálnemi otoczoney Hie-
roglifikámi, Abrys pewny subtel-
nym rysować instrumentem, Naiá-*

)(2

śniey

• śnieyszy KROLEWICV Pánie Nasz
Miłościwy. Pozwol y Nam ná
śmiaśnieyszey Tarczy Twoiey, ze
wszad wielu dzielności, odwag, y
zwycięstw Oczystych oioczoney
Symbolami, Zakonny rysować, y
położyć Abrys, życia Błogostáwio-
nego IAN A od Krzyża, Pierwsze-
go Karmelity Bosego, wkochanego w
Reformie Kármelu Teresy Świętey
Beniáminá. Pozwol mieyscá pod
ćieniem Tarczy Twoiey temu, kto-
remu Niebo z ćienioz śmiertelno-
ści wyprowadzonemu przez szczęśli-
wie Kościołowi Świętemu panu-
cego CLEMENSA X. nowych dla
światobliwości pozwoliło promie-
ni, y w Regestr Błogostáwionych
w pi.

5
w piśało. Konkurrnie z szczęśliwá
Naiásnieyszego Rodzicá Twego,
Krolá y Páná Nášego Miłóściw-
go Koronácya, pod iedenże práwie
czás Uroczystóść Beatyfikáci iego.
Dobre to Omen Tarczy Twoiey,
kiedy Orzeł Polski Marsowe swoje
Tarcza vzbroiwszy pierśi, Orłá
przez Contemplácya mistycznego
B. IANA od Krzyża, Naiásniey-
szemu IANOWI III. z Tarczą
Krzyża pod czás Koronacyey ná
Congrátulácya y subsidium leczącego
z niebáwita. Dobre omen, kiedy
się iednegoż práwie czásu Tarcza
vkoronowana z Krzyżem Chrystu-
sowym przez Błogosławionego IANA
łaczy; kiedy IANA Trzeciego
prze-

przećiw Nieprzyjaciółom Krzyża
Świętego wojującego ten głos sły-
chać.

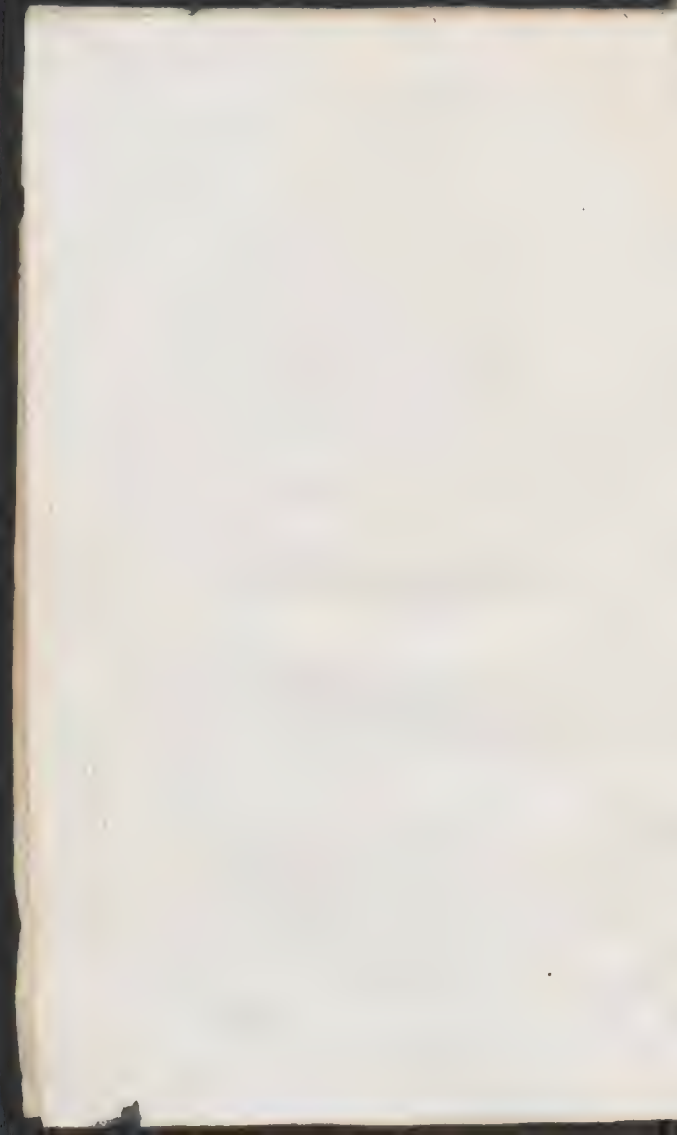
Est mihi crux cuspis, crux scu-
tum, cruxq; thoraca.

Obiecuie Błogosławiony I A N od
Krzyża, swoją Interceßyą, że tych
Tarcz obudwu coniunctia, sprawi
obronę Kościołowi Świętemu y mi-
łej Ojczyźnie. Nic od tąd potęgą
Ottomańska nie wskora.

Iunctis, vis nulla nocebit.

Niechże tedy ten Abrys Zakonny z
Tarczą zbawienną prezentowa-
ny, przy Tarczy W. K. M. miło-
ściwe znalezszy miejsce, wszelkim
napelni przez zasługi Błogosła-
wionego I A N A od Krzyża bło-
gost

HISTORYA

Zywota Błogosławionego

I A N A

O D K R Z Y Z A

Pierwszego Kárme-
lity Bosiego.

Błogosławiony I A N od Krzy-
ża narodził się w Mieście Hys-
spaniskim/ Dyoccezyey Abu-
leniskiey/ nazwanym Montybert. Rodzice
jego zwat się Gondysław Hapes
a Matka Kátharzyna Alwárez z To-
letu/ Matrona przystoyney wrody y
postępkow poważnych. Ociec jego
odumart go y Brata jego Fránciskás
w młodych bázio leciech. Matka w
kwitniacym wieku pozostała w sieros-
ctwie/ kłopotach/ y trąsunkach; chcąc

Genealo-
gia B. Ia-
ná.

dla siebie/ y dżiate swych śnádnieyſze
mieć pożywienie/ przenioſłá mieſtka
nie ſwoie do Miedyny/ kedy ſámá ży-
jąc z prace raſ ſwych/ dżiatki oddá-
ła do ſkoly/ miał ná ten czas IAN lat
pięć/ ktory iáko dowócipnieyſzy/ náus-
czyłſie czytać y piſać predko; przy ſtá-
tecznych w dżiecińſtwie obyczaiách/
poſtázuąc wielka ſkłonnoſć do wiſſy-
ſkiego dobrego.

Tak tedy ſkola ſie bawiac IAN,
tráſiło ſie czáſu rednego/ że igraiac z
dżiećmi wpadł w ſtuoma głęboka/
zbiegło ſie ná to ludzi nie mało/ kto-
rzy rozmnieiac że cale utonał/ obaczy-
li go' ná wierzchu wody weſólego y
śmiejącego ſie/ á wyćiągnawſzy go
z tamtąd/ bez żadnego ſwántu zná-
leżli/ lubo cale zmoczzonego; ktorego
gdy pytano/ iáko ſie ſtáło że nie uto-
nał: odpowiedział z niewinna proſto-
ta: że ſie mu Páni iákaſ poſtázáła w
białym plaſzczu/ śliczna bárzo/ ktora
wyprowadziwſzy go z ſámego dna/
trzymáła go mocno ná ręku/ poty/ po-
ki go nie wyćiągniono.

Natwie-
rza P to-
wacego rá-
nie.

B. Janá od Krzyża.

Druga także rāza / at iuż dwānāście
māiac / w padl w Jezioro gļebokies
blotniste / ā gdy iuż tonal / pokāzālā sie
mu Pannā Przenayświerśa / ktora dās
iac mu ku iego wyćiągnieniu z blota
reke / rzekłā : aby iey swoie podał ; cze
go gdy sie zbrāmiał / boiac sie by iey
nie pokālat ; tym časem nādśedł pos
drożny człowiek / ktory chłopieciu do
darośy zerdzi / z Jeziorā go zdrowo
wyćiągnął.

Potym przypadku / Mātkā widzac
synā podrośtego / oddālā go nā sluzbe
do szpitalā w Medynie pod Tytulens
Poczećia Naeświerśey Panny bedas
cego / samemu tego szpitalā fundato
rowi / ktorego zwano Alfonsus Alwā
rez z Toletu / pokrewnemu swemu /
człowiekowi pobożnemu y bez potoa
mnemu. Gdśie przez lat kilka zostā
iac / wśelkie wslugi do miłości bliźnie
go y pokory należyte / w bogim wy
świadczał : cokolwiek mu iednā nād
wysługi času zbywāło / oddawał nā
uśom wyzwołonym ; āż do Filozofia
iey / śieszliwie postepuiac. Postrze

sluzbę w
szpitalu
przyimu
ie, ā nāuk
pilnuie,

głowy Pan y Wuy oraz/ znaczny w nau-
kach postępek IANA, chciał konie-
cznie aby po jego śmierci w zawiado-
waniu o szpitalu sukcesorem został/
Kapłańska przywroży dośtoynność.
Z serca takowey kondycyi synowi zya-
czyła Matka/ dla swego staćdnieyszego
w sieroctwie pożywienia. Onieonak
postanowienie swoje pilnie oddając
woli Boskiej y Pannie Przenayświę-
tšej/ ten głos czasu iednego z nieba
usłyszał. IANIE będziesz mi służył w
iednym Zakonie, którego dawna do-
skonałość podzwigniesz.

Postano-
wienie od-
biera z
Boskiej de-
klaracyi.

Wstępuje
do Zako-
nu.

Ża taka z nieba powołana dekla-
racya/ różnym się Zakonom przypa-
trował/ naybarzciey iednak Zakon Ká-
melitański sobie wpodobał: y wstąpił
do Zakonu Wychow Kármelitow Da-
wney Obserwancyi/ w Roku 1503.
Probe Zakonna według zwyczajów
przez rok odprawując/ z wielkim zbu-
dowaniem wszystkich/ nie wzniósł
Ministrza w Zakonnych postępkach dą-
jąc z siebie przykład/ tak w nabożeń-
stwie/ iako w umiartwieniu y prostym
posłuszeństwie.

Po

Po wezwnionej Professyi/ w Krócie po-
 tym posłany do Salmantyki na nauki/
 gdzie lubo w Teologicy szkolney bázro/
 znaczney iednak w Misyi Sney posta-
 pił. Skończywszy nauki/ z rozkazá-
 nia Przełożonych poniewolnie został
 Kapłanem; albowiem z pokory swej
 zbraniał sie bázro tak wysokiey do-
 stoyności/ Posłuszeństwu iednak świe-
 temu/ kark swoy w iármio poddawšy
 dla respektu Mátki ieſze żyjącej/ ná
 Prymicyie iáchal do Medyny/ (dla
 ktorych podobno Pan Bog iej przez
 bluzyl żywota/ bo poty predko umar-
 ła światobliwie/ y pochowana w Me-
 dynie w Kościele Pánien Kármeli-
 tánek Boszych: Po śmierci pokazała
 sie obiema synom swoim w wielkiej
 chwale y światłości) ná ktore z wiel-
 kim nabożeństwem/ pokora/ y czysto-
 ścia serca gotował sie; á osobliwie P.
 Bogá proſzac/ áby go potwierdził/ w
 łasce swej / y ná Krzcie świętym dár-
 na przywrócił niewinność; Jákoż
 przy pieroſſey Ofierze Świętey te slo-
 wa Boskie uczuł. Pozwolitem ci o co

Śmierć
 Mátki B.
 IAN A,

Przy Pry-
 micyach
 wprasa
 dar Boski
 szczegó-
 łe

Ostrość
 życia Bła
 goślanio.
 nego la-
 na.

mie prosił. Z czego zarazem w duszy
 swej iakas odmiana uczu/ y rozum
 swoy poznał nowa światłością oświe-
 cony. Te laste tak znaczna sobie od P.
 Boga uczyniona tu więkšej chwale
 Bożkiej / niektórym z Braci swoich
 Zakonnych obiawił: y od tad iuz iez-
 szcze ostrzeższy żywot prowadzić począł
 Regule pierwotna według iej ostro-
 ści / bez wszelkiego pomiarowania /
 za dozwoleniem Starszych zachowy-
 wał / często pościł / y dyscypliny aż do
 Erwie czynił / w Włosiennicy chodził /
 między innemi miał iedne z osiрых y
 gestych zrobiona wozłow / ktora wsta-
 wnie miasto Kosule na samym cie-
 le nosił. Celą iego ściśła była / y tak cie-
 mna / że musiał dziure w dachu wy-
 bić / aby cokolwiek światła miał do
 wżenia sie wstolić na ktorym księ-
 żki były. W teyże Celi było okienko
 do Kościoła tu Najsławniejszemu Sa-
 kramentowi / przy ktorym wiele go-
 dzin na modlitwie trawił / z wielkim
 wstontentowaniem y pociecha dusze
 swojej. Żożka iego posłanie / wor tro-
 cha sto-

cha słomy natkány/ á de nakrycia ko-
cyt stary/ y wiozchy/ pod glowy zaś
tlocet iaki drzewiany albo kamien/
Milezenie iego/ skromność/ nabozenia
stwo/ y wszystkie inne cnoty/ wielkie
podziwienie y poślanowanie iego w in-
nych sprawowały: Ten sposob życia
codziennie w sobie pomnażał.

Ale chociaż tak postępując nigdy
nie wstawał/ wkroczyć jednak sercem swego
nie mógł w pragnieniu tym/ żeby wo-
strzeyszym Zakonie Pánu Bogu służyć.
Dla czego do Zakonu Kartuzyańskiego
go/ koniecznie przeyść wymyslił: Ale
za nawiedzeniem w Medynie Klas-
toru Oycow Karmelitow; od S.
Márty Teresy/ ktora miała do Refor-
mowania Zakonu Karmelitáńskiego
według Reguly Pierworney od Prze-
łożonych swych pozwolenie/ y za roz-
mowa z nią/ odmienił B. Jan swoy
zamyśl/ y całym affektem przypadał ná
to/ aby dopomógł S. Márcie Teresie
tak zacnego przedsięwzięcia.

Zamyśl
prześcia
do Kartuz-
yańow
Zakonu.

Zaczyni zrzuciwszy z nog obuwie/
on nayıpierwy poczał bosó chodźić/ ná

Zaczyna
Zakonu.

Kármeli- znať wielkiego ku Panu Bogu y Taya
zańskiego światłej Pannie niewolnictwa/ y dla
Reformy. rozeznania Kármelitow Bosých od
Piernę- Tlicbosých : W Durwelu Miasieczku
 go Klasto piernęsy Klastor swey Reformy záto-
 ru fundo- żył za dyrektora y staraniem S. Má-
 wánega tki Teresy / w niewymowney życia os-
 iáka y S. strosći/ ściślym vbořtwie/ y wielkiej
 Teresy po niewczesności: tak iż S. Mátká Te-
 wagá. resá nawiedzając nowo fundowany
 pomieniony Klastorek/ Betleemická
 stáienka w ktorey sie Pan Iezus ná-
 rodził/ nazwała go z wielką swojá po-
 čiecha.

Powaga
Zakonu
y ludzi.

Śnáczna slawa w okoliczy správís-
 lá tá ostrósć życia Błogosławionego
 Janá / ze trzema innemi / Których so-
 bie przybrał do Reformy Zakonników
 mi : dla tegoż nie tylko ze wśad ludzie
 sie schodzili/ dla widzenia nowo zia-
 wionych Zakonników/ iáko Aniolow
 w čiele ludzkim żyacych : ale też tak
 poblizsy Durwelu/ iáko y odlegleyśy
 Plebani vbiegali sie/ áby w ich Ko-
 ściolach/ B. Jan słowo Boże opowia-
 dal : á to dla tego / że z iego Kazáń
 wiele

wielki ludzie odnosili pożytek: sam
nawet habie tego vbożuchny y gruby/
nagość/ponożenie ćierpliwosć wszelkich
niemożności/ nabożna iakas boiażń y
podziwienie innym przynosiły. Od-
prawioşy Kazanie powracał do
Klaştora na obiad/ a gdy tak odległo
było/ że na obiad zejść niemożł/ vsia-
dşy przy iakim źrodle albo potoku/ tak
wałkiem chleba ktory z Klaştora
miał/ kontentował sie po swoiey pracy.

Po inne czasy wychodził na Pu-
stynia/ gdzie serce swoje miłością Bo-
żką rospalone w rozmyślaniu rzeczy
Niebieskich wtápiat: Tam obficie łzy
wylewał/ y vstáwiczne vzdychania
do Ciebie przesyłał/ prośac vsilnie P.
Boga/ aby wşytek świat tym ogniem
miłości Boskiej pátal/ ktory sie w ser-
cu iego znajdował.

W tymże Klaştorku/ Durwelo
nazwanym/ był óraz y Podprzeczyni
y był Mistrzem Tłowicyuşow/ ktory
Urząd z wielką rostrepnosćią/ a prác-
wie nád przyrodzona odprawił. Śrad
posłany do Pastrány do Klaştora S.

Nowie i-
użom po-
daie spo-
sob.

Wielu
grzeszni-
ków Pa-
nu Bogu
posyła.

Piotra tam Nowicyatowi Karmelisz-
tańskiemu podał sposób doskonałości
Zakonnej. Potym będąc Przeorem
Klasztoru w Komplucie/ dany był za
Spowiednika Pannom Zakonnym
Klasztoru Abuli: gdzie przez lat pięć
z wielkim wkontencowaniem/ y po-
żytkiem duchownym Zakonnice; Za-
konników obcych/ y świeckich mie-
szkać: ratował w cieśkich grzechach
zostających/ odwodząc ich od marno-
ści światowych. Miedzy innemi ie-
dne Pánienke przystoyney wrody/ kto-
ra wielom była sibilem czartowstwu/
za pierwszą zaraz spowiedzia/ przed-
sobą uczyniona/ nawrócił y Bogu
pożył. Druga także Matrone kto-
ra wprzód przez ślub oddała się była
na służbę Bożą/ a potym wwiódłszy się
obludnością światą w cieśkim grze-
chu przez czas nie mały zostawała/
ziednym człowiekiem dostatnim; od-
złego odwołał na logu: dla czego czło-
wiek on zagniewany na Błogosławio-
nego Jana/ zastrąpił mu pod wieczor/
y tak go kłosem zbil/ że go na ziemi za-
yma.

vmá:lego odśedl/ podmożby sie iedną
 Błogosławiony/ barzo zrad wkontena
 towany zostal/ cieśćac sie że polow
 czartowski siooia stora optáci/ y Chryz
 stulowi przywrocił. Tamże Zakonni
 ce na Imie Mária de Jerá/ ktora
 niespodzianie bez Sakramentow Ss.
 vmártá/ swoia Miodlitwa wskrzesił/
 y tak długo żywo zatrzymal/ po ki Sás
 tramentow Swietych nie przyielá.
 W drugiey okázycy/ Ministe iedne/
 innego Zakonu w šestym Roku życia
 dziecinne/ zwiedziona od czartá/ cu
 downie ratowal/ ktora miewáiac swo
 ie zabawy z czartem/ pokázuiacy sie
 iey w postaci Młodzianá/ przysła do
 tego/ iż oddatá mu sie cále/ y Cyrograf
 Prwia własná podpisány ná siebie wys
 datá/ zá co czart też wiernie iey słu
 żył; gdyż zá 10° pomocá nábyłá náuk
 tak wysłóich/ iż nayuczeńše^o przegaa
 dála y przedysputowála/ á wšyškíe
 iezyki vmíalá/ ledwo lat dwádzieściá
 máiac. Rádzo no sie strony tego ludži
 vezonych/ niektorzy z nich przypiso
 wáli to dárowi Duchá S. vmicietno

*Vmártá
 wskrzesza.*

*Zwiedzie
 na od
 czartá v-
 walnia y
 Cyrograf
 odbiera
 B. Iana.*

ści od

ści od Boga wlanej. Wezwano też
 na radę y zrozumienie tego ducha niez-
 zwoyczajnego Błogosławionego Dycia
 Jana/ za którego przysciem Mniśka
 ona oniemiała: Zrozumiał zaraz iey
 choroba B. Ociec/ y po konaniu swoich
 mi niebieskimi naukami/ przywiódł
 do Potuty y obaczenia sie. Lecz gdy
 czart wzniósł na sie postać B. Janá/
 wślował ia wprawić w desperacię y
 rozpacz/ rozważając ciężkość y wiel-
 kość grzechow/ których sie dopuśczał
 ta/ za natchnieniem y objawieniem
 Boskim/ przybiegł B. Ociec do onego
 Kłasztora/ do którego ledwie co wśedł
 zaraz czart zniknął; a one Zakonnice
 już prawie desperująca w Boskim
 miłosierdziu utwierdził/ czartow któ-
 rych przy niey było trzy Pukli/ to jest
 osminasć tysięcy odpędził/ cyrograf
 który była dala czartu na sie od niego
 odyśkał/ y te Mniśka do Potuty y po-
 bożnego życia przyprowadził.

Pan Ieśus
 sie mu po-
 karwie na

Tamże/ gdy czasu lednego rozpá-
 mietywał B. Jan okrucie męki/ Ktoś
 ro Zbawiciel Kłáš wiśac na Krzy-
 żu cięra

ju cierpiął; pokazał się mu w tejże po-
stać Pan I E Z V S / iako po skonaniu
ciało jego Przenajświętsze / wespół
krwia oćiekła y opadła na Krzyżu zo-
stawiało / tak iż twarz święta włos-
mi zarzucona / kolan prawie tykało /
która postać zbawiciela Naszego / tak
się wbiła w pamięć jego / że lubo ry-
sować y malować nie umiał / iedną-
ż tak dostatecznie ze wszystkiemi os-
kolicznościami Młodości nauki odo-
rysować ią / że zapamiętanych do nabo-
żeństwa y litościwego pożalowania
pobudzał.

Gdy tedy w Abuli tak światobli-
wie y przykładnie mieszkał / nie tylko
sławą światobliwości jego / ale y wiel-
kie pomnożenie Reformowanego Za-
konu / tak przez wstępowanie wielu do
habitu S. iako y częste Klastorow
nowych / wielkiey dało nienawiści os-
kazywa Cycom Karmelitom Niebo-
sym: albowiem w krótkim bärzo cza-
sie / trzy Klastory Towieyackie fun-
dował / w Durwelu / w Manzerze y
w Pastranie / w Komplucie zaś do na-

u/ Collegium: dla tegoż czuwali na
iaby go złapać/ aby zniósł Sums
dator/ odnowiana w Karmelu zatus

Do wiecie mić mogli obserwancia. Tłoca tedy
nia nrzu niespodzianie napadł/ gwałtem sie
czony B. dobyli do domu w którym dla spos
lan od wiednictwa zakonnic swych mieścił
Braci. B. Jan; y związane go oraz y z Socia
ussem/ B. Janá do Toletu/ á Socia
usá ná inie Wyá Germána; do
Moráletu esťroźnie/ y cicho (cáť je o
tym niť/ goźie sie B. Jan poźiał/
miewieźiał/ náwet y przed Świeta
Teresa to Bog wráć) zámieźli. W
Tolecie tedy w ciałne bárzo y ciemne
wieźienie/ B. Wćiec wrzyezony był.
O czym gdy sie S. Matka Teresa wy
wieźieć nie mogła/ to wiec mawiała.
Znać że Pan ma wielkie staranie o Oy
cu lanie, poniewáź y przyaciolum iego
nie obáwia gdzie zośćie.

W wiecie-
niu co cie
pi y iako
sie spra-
wuje.

W tym wieźieniu co wćierpiał
przez dźewieć Miesiecy B. Jan/ tru
dno wypowiedzieć: Postámi ciezies
ni trapieno/ w Piatki wyprowadzo
nego z wieźienia toleyna wśylcy dia
scyplia

Scyplinowali/ przez wszystkie czas życia
 przewlec się nie dopuścili/ dla
 czego odzienie całe na nim było zbus-
 twiało/ łataniem/ nasmiewstwem/
 przezywaniem/ często trapił/ światła
 mu dawać zakazano. Wszy Świętey
 ani mieć/ ani słuchać nie pozwolono/
 Czart ciężkimi na niego nacierał pos-
 tusami: że Pan Bóg na czas swojej
 przy nim miał przytomności: y tak
 bez wszelkiej pociechy zostając/ te są
 bie piosneczke ktora sam słóżył często
 śpiewał: Ktora się tak zaczyna.

Gdzieś się ukrył I E z v drogi,
 Krzyż na mnie włożywszy srogi,
 Ja cie szukam dosyć wczesnie,
 Tyś iak leleń vsedł śpiesnie.

Te tedy piosneczke często powta- Nanie-
 rżając/ czasu jednego ten głos wstyśat. dzaia go.
 Ja z toba I A N I E ieslem, abym cie wy- Pan Iezus
 bawił od wszelakiego utrapienia, z kto- y Naświe
 rych słow niezmiernie został pocieszo- twa Pan-
 ny. Jakoż potym różnych czasów/ na- na.
 wiedzał go Chrystus Pan z Matką
 swoją Przenayświętą/ Ktora o nim
 osobliwe stąranie miała: zkad w wie-
 żeniu

żieniu często światłość była widziána
 o co w kłopotie bywał strażnik iego/
 rozumiejąc że mu on nad żakaz swiá-
 tła dodać. W Wygilia Chwalebne-
 go Wniebowzięcia Panny Przenay-
 świerżey bázro był osłabiał B. Jan/
 nie tak się trapiąc o te które ponosił
 z więzienia doległości/ iáko że mu w
 następuiacą tak zaczęła wroczyść/
 ani Miśy S. mieć/ ani Komuniię
 Przenayświerżey chcieli dopuścić.
 W tym iednak iego utrapieniu/ po-
 kazala się mu Najswierża Panna y
 rzekła: Synu, znóś cierpliwie nie zadłu-
 go skończą się te twoie utrapienia, wy-
 nijdzieś z więzienia tego, y poćieszony zo-
 stanieś. A tak się stało: W oktawie
 pomienionej wroczyści Roku Pán-
 skiego/ 1578. pokazała się mu Pán-
 na Najswierża z wtochaniem Sy-
 nem swoim/ roztáżniąc mu wyjść
 z więzienia; á gdy on rożne do tego
 przekładał przeszkody y trudności do-
 dała mu sercá y śmiałości mówiąc:
 Ten który spráwił iż Prorok Elizeusz za
 pomocą płaszcza Eliaszowego przebył rze-
 kę lor-

ke Jordánu, správi y tobie že te wšyš-
kie przéškody y trudności vprzátanie.

Co słysząc Błogosławiony Jan wstąpił w
 swej siole wstąpił w Bogu y
 Pannie Marysi wstąpił/ za ktorey prze-
 prowadzeniem y miejscą pokazywaniem/
 spuścił się przez otwór/ na mur Klaw-
 zury Klastornej/ Pedy przesiadłszy
 przez podwórze światłość piękna przed
 sobą obaczył/ y ten z niego głos wysłyszał.
 Podź się: y zaraz za drugim swi-
 tłem/ znalazł się na wlicy miasta.
 Tak tedy za rozkazaniem Chrystusa
 w tym y dyrekcya Panny Przenajświę-
 tszej przebywając w wielkiej trudności/ z
 więzienia cudownym sposobem wyszedł/
 y zasiadł do Klastoru Zakonnic swo-
 ich/ aby się tam wcześniej przed szuka-
 niem wstał spieraniem/ w czym mu
 także Pan Bóg cudownie dopomógł.
 Albowiem pod sam czas wyzwolenia
 Błogosławion. Jana/ w tym do kto-
 rego wyszedł/ klastorze/ jedna z Za-
 konnic ciężko chorowała/ już prawie ko-
 nała/ a Kapłan któryby ją dyspono-
 wał y Sakramentami Świętymi opas-
 ny.

Uwaga
Należy
zwrócić
na B. 14-
na.

Cudo-
wne
zed p'a-
diacymiz
achowd
ny.

23

| trzyt |

1710

trzymała drogę wieczności nie miała/
 z czego w wielkim Przeoryśa zostas-
 wała utrapieniu: w tym niespodzianie
 do forty zadzwonił B. Jan/ opowia-
 dałac/ że go Nayswiętsza Panna cu-
 downie z więzienia wyprowadziła/ a
 przytym wpytała/ aby się mógł be-
 bezpiecznie tedy uciec na czas przed su-
 kaćcami. Ze dwóch miar niezmiernie
 była rada tak miłemu gościowi
 Przeoryśa/ naprzód dla uwolnienia
 Oycy swego z ciężkiego więzienia/ a
 potem że na czas naysposobniejszy
 Koniałacey Siostrze/ Pan Bog zdarzył
 Kapłana Wpuszczony tedy do Kluau-
 gury, y siebie schronił bezpiecznie/ y
 duży Koniałacey przez Sakramenta
 Święte/ szczęśliwie na drogę wieczno-
 ści wyprawił. Ta akcyja zbawiona
 na Bł: Ociec gdy się zabawiał; Pan
 Bog zdarzył iż w pilney potrzebie
 przyjechał do Kłaustru tegoż/ Kan-
 onik Toletanski/ na imię Piotr Gona-
 zalez/ ktory w swej własney expedy-
 cionney sprawie/ sekretnie był proso-
 ny od Młodzi Przeorysy aby im wiozi-
 z Tolet

z Toletu Oycá y fundatorá cudownie
 z więzienia wybawionego. Z wiel-
 ką ochotą podiał się tego pomieniony
 Pralat/ wziął do Karetki Bl: Jana/
 wwoził do swoiey majątności/ y tam
 go przez kilka dni odżywioſſy/ odes-
 łat do Almándowaru/ Eedy záraz do
 Klastoru Pingueli albo Kálwaryi
 Pustelniczego/ za Wikáryuſá názná-
 szony/ iáchał ná ſwoie rezydencyę
 przez Weas Miáſto/ w którym náwie-
 dziwſſy ſwoie Zakonnice / nie wypos-
 wiedziánie z ſwego wybawienia z wie-
 zienia one wcieſſy/ do ktorego gdy ſie
 roſſyſtkie Siostry y Córki iáko do Oyc-
 cá zbiegły/ y ſnim o ćierpliwoym po-
 noſzeniu utrapienia mówiły: iedná
 z nich z rozkazánia Przeoryſy dla wie-
 kſzego pſkontentowania niewinnego
 więźniá/ ten rytm záſpiewála.

Kto nie vzna utrapienia,
 Ná pádole też, ieczenia,
 Ten niewie drogi do Nichá.
 Niewie y co ieſt dobrego:
 Bo w tym miłość Bogá iego
 Ze dla niego ćierpieć trzeba.

B 2

Oſzcze

Wieżi-
 ny do Al-
 mándowa-
 ru B. Ian

Mile ſta-
 cha roz-
 mow o v-
 trapieniu

O szczęśliwe utrapienie,
Przy tobie p wne zbawienie.

Cyrograf do wieczney cwały
Taki na Krzyżu wytorzył,
Pan Iezus gdy swą krew toczył,
Na co piekło, skały, drząły.

Przełożo. Czego on słuchając posiedl w zachwys-
nym na- cenie/ y ledwie w godzinie przysiędłszy
Fuſczy do siebie/ powiedział. że tego w wie-
zoſtat. żeniu nabył ducha, iż nic miłszego mi-ć
nie może, jako słuchać o utrapieniu, Krzy-
żu, mece Iezusowej i ytaumicach Ły-
wota Łban. ciela swego, y Najświętszey
Panny MARYY, y o tych rozmowa albo
rozpamiętywanie, zachwycenia w nim
sprawia. Przyiadałszy na Puſzczal-
y to w umyśle swym uprzatnąłszy/ że
go to był P. Bóg posłał na dziewięć
Miesięcy do więzienia/ dla Ducho-
wnego dusze swej odrodzenia; niewy-
powiedziane ostrzeże niż przed tym
życie swoje zaczął/ dni y nocy trawiać
na ledytacyey/ odpoczynku sobie miał
to co pozwalając/ chlebem tylko y wo-
da się poſilając/ roznemi Pokušani-
ciało swoje niewinne martwić: tani

Wszystko

Księgi Mistyczne podziwienie czytającym ludziom uczonym i prawomocnym napisał: Sankcjonator w niedostatku cudownym sposobem żywie! / y gdy wielka okolo slug swych Boska wzniawat opaczność / dziwując się niustonczoney Stworze swego providencye / wplakiwał izy tocząc z oczu obficie / pytającym zaś czemu by płakał: odpowiadając: *Płaczę iż Bog wszechmogący, tak przebaczenie slugi swoje chwala że dnia jednego wytrwać nie może, aby im w ich potrzebie miłosciwego nie dodał ratunku.* Grafiato się albowiem często / że godziny zwyczajney zasiadłszy z Bracia do stołu / nie miał ich czym posilić / bo czasem y kawałek chleba nie było: zaczął czytaniem tylko wmyśli w kontentowawszy / iakoby po najsłabszym z nich od stołu wstawał potrzebować / y Panu Bogu za prośbę wstrzeżliwości podziękowawszy / do Celli Bracia rozszedł: a tym czasem gdy się sam przed Najświętszym Sakramentem modlił / nie spodziewając / chociaż w śnieżne zimna / do fortu / obfita dla ży-

*Boskiey
doznawa
q. atrybucji.*

wności iálmuzne/ álbo przynosióno/
 álbo przywożono. A takiey Bostiey o-
 kolo siebie opátzności wśedzie gdzie
 bywał Przelożonym Błogosławiony
 Jan doznawał.

Bedac tak iáko sie námiénilo w
 Klastorze Pustelnicznym Wikáryuszem/
 wymogła to ná nim S. Mátka
 Teresa/ że sie podiat y spowiednictwá
 swoich Zakonnic w Weas Miesćcie/
 o mule Polská od Puszczy zostáiacym/
 dośad záwśe piechota chodził/ gdy te-
 go była potrzeba: w dyrekcyi duś ich/
 taka miały z niego satysfákcyá/ że sie
 im zdało/ iákoby ze Krztu świętego
 odnowionej nábyły niewinności. Za-
 konnikom/ iednáż y Zakonnicom swoj
 wstuguiac/ y wielu ludzi świeckich rá-
 tował/ w wvólnieniu od czárterwsties-
 go opetánia y napáści: tak iż ieden
 z Kánoników Anwerskich/ po imie-
 niu Albertus Riccius, człowiek wczó-
 ny/ wiedzac y widzac czego B. Jan
 nád czárty dołázuie/ to o nim powie-
 dział. Lib: de Increm: Carmelit:
*Ni ch między Zacnemi Mężámi przod-
 kuie.*

*Wzwalnia
 opetá-
 wych.*

kuie. Oćiec IAN od Krzyża, którego się
czarci iako drugiego Bazylego bali,

Taka światobliwość która Błog
gostawiony Jan przy swym na Pu
ßczy wrzedzie/ y przy spowiednictwie
Ministe w Weas Mieście slynal/ w
zbudziła sławna w Biaku Akademii/
że swoia poważna do Senatu Biac
tego instancya/ wymogli: że Wycom
Karmelitom Bosym w mieście swym
Klasztor wystawili/ a Pánowie Akas
demicy/ za Profesorow niektórych
s Wycom wczenszych do sławney przy
brali Akademicy (podobnym iako sie
dzieie w Complucie/ y Salmantycel
Iposobem) dla snadnieyszego nabycia
cnoty y nauki od światobliwych Pro
fesorow: iakoz gdy y młodź Zakona
na dla nauk/ do Akademicy na Lek
cye chodziła parami; lud pospolity zaś
biegal w oczy/ aby dla skromności Za
konney/ iako na wcielonych mogli pás
trzać Aniolow. B Jan tamże w Bi
iatu był Przeorem naznaczony/ który
przy nabywaniu nauk szkolnych w A
kademicy/ w domu zaś młodź Zakona

W kilku
Akademii
aby Kła
stora y
Professor
swo przy
miał.

*Meczeń-
stwa i mę-
czeństwo
y u nim
ciężkie-
nie dłu-
żące.*

*Tajemni-
ce żywota
P. Jezusa
iako od-
prawiał.*

na sposobit/ do pragnienia Męczeń-
stwa dla miłości Chrystusowej; na te
intencya sporadzał Atry/ y innym
różne rozdawşy osoby/ sam odprawo-
wał Męczeństwa osobe dla przykladu
innym przynaglając Tyrannia y opas-
rowcow/ aby go Tyrannizowali/ y bili.
Jakoż często bywato/ że bårzo osła-
białego/ albo od słupá/ albo od tizys-
zá/ po skonczonym akcie/ odwiązawşy
S. Janá/ nad iego dobrowolnym w-
dreczeniem/ y taką cierpliwością wplás-
kiwać musieli. Nád to miał szes-
gulne nabożeństwo/ także tajemnice
żywota Chrystusowego/ y Najsławie-
tşey Panny/ rzetelnie przybieraniem
sposobnych z Zakonników osob/ wyra-
żać; osóbliwie iednak miał do tajem-
nice Narodzenia Chrystusowego/ y
dla tegoż sam więc osobe czynił Jozefá
S. innych w osoby Najsławszey P.
Pastuszków y Aniołow/ przybierał: y
s niepoietego przeciw nowo Narodzo-
nemu P. Jezusowi áffektu/ w przyja-
mowaniu go do piastowania na ręce
swoje/ omylewał od miłości/ y odsie-
bie

bie odchodził Seráficzne czyniac z mál-
lentim Panem Ie z v s e m rozmowy.

W tymże Kłaſtorze mieſzćaiac/
nabożeńſtwo ktore w ſobie vgrunto-
wał z młodeſci do Tłayſwiet: Sá-
kramentu/ ſprawiło to w nim że przy
Miſſey Swietey odprawuac ia/ mie-
wał codzienne zachwycenia/ á gdy
wiec ſtał o podal od Oltarzã w Ro-
ſciele. z Swiatnice Pãñſkiey/ to ieſt
z Cimbrium/ Sioneczney ſwiatłoſci
wychodziły promienie/ y d pierſi B.
Jana obitały ſie/ z podziwieniem/ y
z budowaniem ludzkim. Czãſu iea-
dnego gdy Miſſa S. odprawował/ pod
czas Kłewãcyey/ odſzedł od ſiebie/ y
wysoko od ziemi podnieſiony zoſta-
wał iãko martwy: ná co pátrzac iea-
dnã pobożna mãtrona: te ſłowã gło-
ſno mowila: Zãwołać Aniołow Swie-
tych, niechay dokonczã tey oſiãry S. Bo
tylko oni ſami mogã z takim nabożeń-
ſtwem iako ten ſług Boży, takã tájemni-
ce odprawować.

Tãmże w Biiaku zá Przelożenia
ſtwã B. Oycã/ przyſzedł Dekret Oya

B S.

cã S.

Przy
Miſſach S.
zachwy-
cenie

cą S. Grzegorza XIII. aby Oycowie
 Karmelici Niebości/ do Bosych nie
 mieli żadney Jurysdykcyey/ ani zwiesz-
 rchności nad niemi: ale żeby się cás-
 le od siebie odłączyli. Tłáco gdy w
 Madrycie Stołecznym Mieście His-
 spańskim złożono Kapitule. Bł: Wya-
 cą Janá do Gránaty obrano Przeor-
 rem: gdzie swoiey Reformy Zakonnia-
 ce fundował; w swoim zaś Klastor-
 ze tak ściśle przestrzegat osobności/
 że ledwie iednego Zakonnika/ dla wo-
 prośenia chleba z Klastora wysyłał/
 co mu Pan Bog cudownie zawdzię-
 czał/ bo im barzciey zdala się rzecz Pro-
 Nie kasał kuratorom do pozyskiwania Zakonnia
 do miasta Kow nie podobna/ tym Pan Bog cud
 wzysszac, domniey obmyślał; y owszem pod czas
 ciężkiego w Gránacie głodu/ trocha
 wprośonego przedtym zboża/ cudow-
 nym rozmnożeniem/ y Klastor y
 w bogich żywił.

Duchem
 Prowoki
 obmianat
 wiele.

Skończywszy Przeorostwo w Grá-
 nacie; został Prowincyałnym Wiká-
 ryuszem w Abuli/ gdzie różne przypa-
 dki/ które potym w Zakonie swym
 w Pro-

w Łrotce nastąpiły / Duchem Proro-
ckim opowiedział. Potym go do Pro-
wincyej Andaluzyey za Prowincyas-
tá obráno / ná którym wrzędzie / bedac
sam Przelożonym / inšym nie zwy-
czayne posłuszeństwa świętego dał z
siebie przykłady; wyższych Przelożo-
nych niżli sam był / skłnienie prawie záo-
chowuiac / chociaß to było zwieltá wy-
ma zdrowia iego: podten je czas swes-
go Przelożeństwa / wielu Kłástorow
był Fundatorem.

Pierwszy fundował w Segowiei / *wiele Kłá-*
gdzie oraz był Zakonnik swoich Spo- *storow*
wiednikiem: tam przed Obrazem *fundacie*
Chrystusa Pána Krzyż dźwigáiącego
modlac się; ten głos od Pána do sie-
bie wšlyśáł Ianie czego żadaß za twoia
prace. Odpowiedział Błogostáwiony
Jan. Panie, prágne cierpieć y byđz
wzgárdzony dla ciebie.

Drużi Kłástor fundował w Kora-
donie / Trzeci, w Sewigliey / Czwarty,
w Madrycie dla Zakonnik swoich /
które prowadzac ná Fundacya tymi
się wstawił Cudami. Naprzod, przez Po-
wiesz
bystra]

zchu wo-
d na O-
siedlu iá-
chat.

Swiá-
toie w
nocy w
drodze
świeci.

bystra/ y głęboża przepráwuiac ie Kze-
ka/ sam przed niemi ná Osiedlu iádac
po wierzech wody iáko po twárdym
przebył parowienie y bezpiecznie toré
swym Żakonnice z wozami przepró-
wadził: Potý/ przebywszy tak niebe-
spieczny raz trzeba było koniecznie ces-
goż dnia bydz w Madrycie/ á noc iuż
ciemna okropnymi była západlá cie-
nami; Bog tedy y w tey potrzebie
tak ratunc słuze swego/ że iema/ y woz
zom za nim iádacym swiatlo nie-
bieskie takiey dodało iásności iá-
koby nocy niebyła/ záczym przy tá-
kiey niebá przychylności/ skoro ná zá-
mierzonym stanał miejscu/ swiatlo
zmiéneto. *P. 41y* Kłásteor fundował
w Mánhuelu. Szósty, w Karáwácel
zostázania Chrystusa/ dla wygody
Żakonnice swych w spowiednicuwie.

O trzy
rzeczy p.
Boga pro-
sił.

O trzy rzeczy wóśnie Paná Bo-
gá prosił: o Pierwszą, żeby umiart bez-
wóśłkiego Przetożenstwa. Drugą, że-
by iáko nawięcey dla miłości iego
cierpiat. Trzecią, żeby tam umiart/
tedyby go niezuáno/ y niemiano do
niego

niego áffektu. W tym iego żądaniu
tak z nim P. Bog postąpił; że od vrze-
du wprowadzić zaraz go nie uwolnił/
(bo na Kapitulę która się w Walisle
cie odprawowała w Roku 1537. oczy-
wiście pokazał się Wycom na Kapitu-
le zgromadzonym Eliáš S. Prorok
y Pátryarcha Zakonu Kármelitán-
skiego/ y przy różnych napomnieniach/
przetaczał/ aby Błogosławione^o Janá
od Krzyża/ bez Przełożenstwá/ z tego
rego się on wylamywał/ nie zostawić:
dla tegoż na tarcá Pátryarchy Swie-
tego instancya rad nie rad Przeorstwo
Granatenńskie przyjął:) ale tego mu
pozwoił/ że umarł bez vrzedu/ czasu
od Boga sobie obiańczonego: W dru-
gim iednak y trzecim żądaniu iego/
takie wziął od Boga vkontentowanie/
zaraz się pokaze: do czego niz przysta-
pie; Tego opuścić nie mege/ że gdy
Granatenńskim za promocyá Eliášá
Swietego/ został Przeorem/ przy zwy-
czayney swoiey światobliwości tym
się wstawił; że trzęsienie ziemi któ-
re często Granatenńskie miásto infesto-
wato/

S. Eliáš
kazał g
obrać
Przeorę.

Trzęsie-
nie zie-
mie vspo-
koił.

wáło/ oddalił tak iż do tych czas Oby-
 watele tamieczni tey nie cierpia przez
 zasługi iego molestyey. Co go w taką
 w ludzi wprawiło powagę/ że do odro-
 bin/ ktore schodziły z stołu iego/ wbie-
 gali sie ludzie/ osobliwie gdy w dro-
 dze iakiey był/ y za Reliquie z wzięcia
 Złotyń- wością zbierali. Dodało mu tey po-
 nieie^orze wagi y to/ że doznawali rożni/ iż has-
 czy pomo- bit iego w ktorym chodził/ albo Koc-
 ene prze- ktorym sie nakrywał/ gdy sie komu
 ćm poku dostało zażyć czegookolwiek z tych rze-
 som. czy/ y w chorobie zdrowia/ y w poku-
 sach w wolnienia nabycwał.

Gdy kończył Przeorostwo Grá-
 natenstie B. Jan/ znnowu przyszedł
 Przywilej albo Breue od Oycá Swię-
 tego Sixta V. aby wolno Kármelitó
 Boszym osobnego od Oycow Kármel-
 litorw Niebosych mieć Generałá.
 Na co gdy Kapituła zložono/ Pierw-
 szym Generalem w Hispániey obrano
 Oycá Mikoláia á IEZU MARYA, á
 Pierwszym Definitorem stanał Bło-
 gosławiony Wóciec Jan od Krzyżá /
 Przeorem oraz do Segowiey / Red-
 przy

przy tym y Spowiednikiem Załonnie
bydź musiał. Na tym Przetozęnstwie
Bog mu objawił następujące na niego
go przesładowania / y przedk. potym
Śmierć: do czego się on szczególni go-
tował aktami tak wnetrznemi iako y
powierzchowyni / y umartwieniem
ciała nie zwyczajny. O co gdy go Spo-
wiednik jego strofował / odpowiadał:

Moy Oycze drogi, wiedz o tym, że ieże- Przetozę-
li Przetozony naucza tylko a nie pokutu- nym nau-
ie, choćby cud: czynił wierząc mu nie- kąc
trzebą. Pokutą albowiem y szukanie na
Krzyżu Chrystusa, ta jest ozdoba, to ka-
żdego Przetozonego zaleceniem. O bies-
ciana tedy persekucya Błogosławionego
mu Janowi / tak ziścił Bog. Złożył
Kapitułę w Madrycie Ociec Gene-
ral Roku / 1591. dla obrania do ro-
żnych Kráioy Prowincyator / y Prze-
orow / przybył z powinności swojej / y
Ociec Błogosławiony / gdzie nie tyl-
ko wiele nań potwarzy przysposobili
nieprzyjázni / ale też pod prątextem
Missey / chcąc go zbydź z Hiszpán-
ey / do Indyi go nąznączáli Prowin-
cyaa

Przesła-
duia B.
Ojca,

cyalem: niewinność w tey okazyey B.
 Oycu... orona/ a ćierpliwość tar-
 cza/... wiedział albowiem z
 woley Boga/ że sie już od tych miało
 dożyć dłużej próżny jego / zostawać
 bez wrzodu/ ćierpieć wiele/ y w tym w-
 mierać. Dla tego wśelkie złożywszy
 wrzedy/ wprosił sobie mieśkanie w
 Kłmáryey na puśszę gdzie żyłac
 smagobliwie/ y cwaami sływać/ enot
 smierćel. Swoich y tasi niebrejlich pełen/ z-
 nie z... chorował/ tam nie miał spóśobno-
 rzat. ści do porátowania zdrowia; lubo go
 do Gródy/ do Bitatu/ y do Weas
 Przemysłu z affektu swego synowa
 skiego... Oycá zaciągali/ obiecuiąc
 wśelką wygodę y staranie/ on wpro-
 sił sobie aby go zą osmnaście mil od
 Puśczy do Vbedy Miasta odestáno/
 Kedy go y nie znano/ y przeciwne^o so-
 bie miał Ptzeorá: choroba jego była
 Roża albo raczej wrzod wielki/
 wprzód ná goleni/ a potym sie ścia-
 gnał ná stępe/ y tam ná krzyż piació
 Z otoku dźior stáncerowałszy noge/ wyciekał
 zraniego ten iednak odchodzący humor/ był
 przy-

przyjemnego zapachu/ które^o tak wie-
 le odchodziło/ że miseczki podstawi-
 ne napełniał/ w których od Cerulika
 chustki zmoczone/ były za wszystkich
 cznieysze plastry/ różnym chorym kto-
 rych tenże Cerulik leczyl. Dla pora-
 towania w tey chorobie/ nieznosny bol
 sprawuacey/ Błogosławionego Oycá
 palono żelazem/ strużami różnemi cza-
 sy ciało wytrzynano: nadto poczyniły
 od łysy aż do kostki nogi/ więcej ni-
 żeli na piadź wystrzegano/ wespółko-
 iedną z niewypowiedzianą cierpli-
 wością wytrzymywał/ na żadna sie rzecz
 cale nie wstarczał/ iakoż to nie on
 cierpiał.

ciekącego
 zapachu
 zdrowie.

Cierpli-
 wość w
 chorobie
 wielka.

Przy takiej iedną Bł. Iana cho-
 robie Przeor Ubedy ostro z nim postę-
 pował/ dla iakieysy przeciwności kto-
 ra miał przeciw niemu/ ztąd często
 troć różnemi y niezwyčajnemi spo-
 sobami martwił go/ y oczywista rzecz
 była/ że go czart podwodził/ chcąc tym
 sposobem duży nieprzyaciół o iaka
 niecierpliwosć Bł. Oycá przyprawić/
 zwłaszcza/ że oraz y na sławę jego nas

Przełożo-
 ny w cho-
 robie do-
 kucza
 Błogosł:
 Oy. u.

stępował nieważny Przelożony: On
jednak znieśli to / nie tylko z wielką
cierpliwością / ale y z wielką duszę swo-
ję poćiecha wznowiając że się to znim
dzieie / o co Pana Boga prosił ; dla te-
goż nie dopuszczali / aby miał kto co mo-
wić przeciwko tym którzy go martwie-
li / y na niego następowali / na to tyle
to wystosował że widział iako przez to
nieprzyjaciele tego Boga obrażali / y
karanie na się zaciągali / iakoż przedko
Bog wszystkich pokarał że nie długo
na świecie tym / żyli.

Czas y go-
dziná
śmierci
obianio-
na Błogo-
stawione
mu Cych.

Trzyliście lat przetrwałszy w tej
chorobie tak ciężkiej y boleściach nie-
znośnych; obiawił mu Pan dzień y
godzinę śmierci / toż powtórzyła Pán-
na Łaszwiet: w Wigilia wyczystości
Niepokalanego Poczęcia swego / zaś
powiadać mu iż w przyszłą Sobotę
pod czas Jutrzní z tym światem mi-
zernym rozsiąć się miał. Dla tegoż
w każdy dzień się pytał coby za dzień
był. Dnia 12. Grudnia, prosił o Wi-
syt / to jest o Komunię Świętą / na
drogę wieczności posilającą. Dnia 13.

gdy sie dowiedzial/ ze byl dzien Pias-
tkowy / iuz wiecey o dzien nie pytal/
perwone wiedzac / iz nazajutrz w So-
bote w dzien Pannic Naswietsey po-
swiecony / mial wnrzec / y tak po polus-
dniu spytal / ktoraby godzina byla / a
gdy mu powiedziano / ze pierwsza z po-
ludnia / rzekl: dla tegom pytal ktora
godzina, bo ku chwale Boga moiego, tej
nocy mam iść do Nieba y tam utrznia
spiewać. Potym oczy zawarşy zostal
wal w rekolekcyey / a kiedy nie kiedy
otwieraiac ie / miłym weyrzeniem po-
gladal na Krucyfiks: Tu wieczorowi
gdy znowu spytal ktoraby godzina by-
ła / y powiedziano mu ze iuz piata / pro-
sil z potora wielka / aby nań włożono
Oley Swietey / ktory z wielkim przy-
tal nabozenstwem. Potym o godzinie
nie ośmiej; także o dziewiatey pytal
sie ktoraby godzina / a gdy powiedzia-
no ze dziewiate; rzekl: ieszcze mi zby-
wala trzy godziny / y potornym glos-
sem przydal. Mieszkanie moje przediu-
żyło sie. O godzinie dziesiatey wstya-
hawşy dzwonek / spytal na co by to

*Dziękuję
za to Na
śmierć
Pannie
w Sobotę
umierał.*

dzwoniono! a zrozumiałem że w Ża-
konnic swoich dzwonią na Jutrznia/
rzecz: Ta też z dobroci Boskiej poyde
do Niebá, tam z Przenajświętsza Pan-
ną Jutrznia mówić bede. y obrocim się
tu Obrazowi Trójświętej Pany
ny! rzecz: Oddaję dzięki Pani y Kro-
lowa moja, za to dobrodziejstwo, któreś
mi uczyniła, że z tego świata mizerne-
go zchodzę w dzień Sobotni tobie po-
święcony. Bliżo iedenastej godziny/
prosił tych Braci/ którzy przy nim na
ten czas byli/ aby mu pomogli chwa-
lić Majestat Boży/ przez Psalmy y
Żymny/ y zaczął Psalm 50. Zmi-
луй sie nademną Boże, tak na przemi-
ny z Żakonnikami odprawił aż do
Konca. Potym wziął w ręce Krucy-
fix/ y mule do siebie przytulił: w puł
godziny po iedenastej/ prosił aby wes-
zwano Żakonników/ a gdy się zeszli/
żądał: aby mu co przeczytano z pieśni
Salomonowych/ których słuchając/ te
słowa często powtarzał. O Perty ko-
stonne. Przed śnią dwunastą gdy
miał umierać/ otrząg niemąły śliczney
iśnos

*Świ-
tość nie-
biejska ko-
nającego
diazu.*

iasności y pierności otoczył go/ Ktory
 swiactością swą zaciumił swietność
 dwudziestu trzech świec w Celi iego
 gorzących: w posrodku oney iasności
 Błogosławiony Jan zdął sie iako Ses-
 rafin palający ogniem Boskiej miłos-
 ści. W tym zadzwoniono w Klasztor-
 ze na Jutrznia/ usłyszawszy to dzwoni-
 nienie Błogosł: Ciec y zrozumiawszy
 że na Jutrznia dzwonią/ przyszedłszy
 nagle po wszystkich Zakonnikach/ iako
 żeby ich żegnać/ rzekł: la odchodze
 do Niebá abym tam jutrznię z Panną
 Przenajświętszą spiewał. A przyłożył-
 wszy usta do nog Krucyfiksa/ w rece
 Stworcy swego/ oddał duszę/ mówiąc:
 W rece twoie Panie oddaie Duchá me-
 go: y w tym nagle skończył/ w dzień Sob-
 botni/ dnia 14 Grudnia Roku 1591.
 mając lat wieku swego 49. Profesy-
 ey Zakonney 28. a Reformy Swietey
 M. Teresie dopomożoney/ lat 23. y lu-
 bo za żywota był śniący/ po śmierci
 stał sie bardzo piękny/ y ciało iego przy-
 jemna wonność z siebie wydawało/
 Ktora wszystkich wesełala.

Po śmier-
ci wielo-
sie poka-
zał w
wielkiej
chwale.

38

Historva Zywoť

Teyże iako sponał godźiny/ wie-
lom sie pokazał na rożnych mieyscach
od Ubedy odegłych w wielkiej chwa-
le y piękności/ w habicie złotohasto-
wánym/ gwiazdami sutym/ y korone
na głowie mający: ato iednym za wy-
świadczone dziełuiac dobrodzieystwa
drugich od śmiertelnych wwalniaiac
chorob / y od nagley śmierci / osobli-
wie młodzianá iednego na imie Jás-
wellá/ od otrutney śmierci ktorey lu-
dźkim sposobem schronić sie było nie-
podobna / przez mur go wysoki przez-
niósł / wybawił.

Pochowany iest z wielką wroczy-
stością y zgromádzieniem ludzi rożney
kondycyey / ktorzy światobliwość ię-
go ogłasali. Cudow wiele Bog czy-
ni/ przez zasługi Błogosł: Dycá/ nie
tylko przy grobie/ ale y na każdym
mieyscu wzywáiacych imienia swego
ratuiac. Dla tegoż dla wielkš^o wzbu-
dzenia w sercach ludźkich tu niema
nabożeństwa/ onych tu kros-
tkie kładzie sie zebranie.

✠(✠)(✠)

Cudá

*Cudá ktore czynit zá žmótá y po
smierci od Kościoła Świete-
go potwierdzone.*

A Poplektykom strácone zmyšly przy-
wraca.

Biegunki vprzykrzone vstánawia.

Bokow nieznošné bolenia odpędza.

Bołazckámi ošládłych vzdrawia.

Chromym czerstwe chodzenie vprasza.

Choruiących śmiertelnie z różnych przy-
czyn odzywia.

Chusleczkáni od ran swoich różne choro-
by leczy.

Ciała wżysłkiego nieznošné bole všmierza.

Członkow pokuczenie rozwodzi

Drogę błądną w pewny gošćiniec zámienia.

Głowy niebezpieczne rozwaliny wiąze.

Głowy ciężkie y długie boleści oddala.

Gardła niebezpieczne przypádku rátuie.

Gárdła ná wylot przebite leczy.

Głuchym słuch przywraca.

Goleni przykre bole znoši.

Goleniom dokuczające wrzody y rány goi.

Golenie ogniem opieczzone vzdrawia.

Gorączki powietrzne oddala. (všmierza.

Gorączki codzienne, tercyány y kwártány.

Kámién ná turze dokuczający łamie.

C 4

Káncer

Káncer y popádání ciałá leczy.
 Koſki przez czas długi dokuczające znoſi.
 Kotan ciężkie boleſci oddala.
 Krwawą niemoc zaſtánawia. (wia.
 Krwią ſciekłych y iuż koniających odzy-
 Krew z ciałá Błogoſławionego ciekła po
 śmierci iego wlat oſm iákiako żywego.
 Medycy deſperuiący o ludzkim zdrowiu,
 v Błogoſt: Janá każą go ſzukać.
 Muſá iuż zdechłego vbogiemu ożywił.
 Niemym mowę przywraca.
 Niepogody nawalne vſmierza. (wia.
 Oczy ſtrzelnym prochem zepſowane vzdra-
 Oczy wyſadzzone zdrowo oładza
 Od oczu bolenia vwalnia. (wił.
 Ogniem iuż vpieczonego człowieka oży-
 Olejek z głowy iego ciekący wonnoſć
 wydaie y ratunku ludziom dodaie.
 Paraliżem ludzi zarażonych czerſtwi.
 Pierſi wydęcie y bole oddala. (czy.
 Plecy y barkow niežnoſne dokuczenie le-
 Podagrę y hiragrę roſpędza.
 Puchliną iuż ſię zalewających ratuie.
 Rámioná poſomane vmacnia.
 Rámion ciężkie bole vſmierza.
 Rány ſmiertelne zádane vſmierza. (niſczy.
 Reliquiey y Koſci iego ſwiętych ogień nie
 Rodzących Białygłów; życia niebeſpie-
 cznoſć ratuie. Roża

Róża na twarzy y na ciele wszystkim, rozpę-
Sera ciężkie boleści všmierza. (dza.

Słudziomy niezdolne affekcy znośi.

Slepym wz ok oddaie.

Śmierci bliskich y od Medyków opuszczonych
nie opuszcza.

Spiazki śmiertelne oczu do czerstwości,
Spać przez długi bárzo czas niemogących
inym wwelela.

Suchotami wyniszczałych okrzepia.

Świadczyć niechęcych o świątobliwości
Błogosławionego Iana, Bog karze.

Szalonym vtracony rozum przywraca.

Truciźną zarażonych od śmierci vwalnia.

Vdawionych z żywota niebezpieczeństwę
vzdrawia.

Vkazonym od gądzia zdrowie daie.

Wątroby niemocy rozpędza. (ruie.

Węch od vrodzenia go nie mąiącym offia-
Wielką chorobę oddala.

Wnętrzną pułhlinę spędza

Wnętrzne w krzyżach bole znośi,

Wonność w Reliquiach iego nigdy nie
vstaiąca.

Zaduszonych od wozow przywalenia do
żywota przywraca

Zębów przykie boleści všmierza. (ca.

Zguby zwątpione niespodzianie przywra-

42   Historya Zywota
Zoładka długo trwale boleści znosi.

*Te są tedy w pospolitości krot' o po-
mienione Cuda, przez ścisłe od Kościo-
ła Świete^o potwierdzone Inkwizytie, kto-
re zwykt zawiść odnawiać Błogosławiony
I A N, ktokolwiek miłościwego B O G A
przez zasługi iego szuka miłosierdzia.*

Cnot Błogosławionego I A- N A od Krzyża Sum- mariusz.

A Je Cnoty Błogosławionego Jana
były heroiczne y w stopniu wyso-
kim/ dla tego y tych choć krotkim
wspomnieniem opuścić się nie godzi.

Więc tedy naprzód (bez ktorey
według Świetego Pawła nauki Pá-
nu Bogu się podobać nie podobna)
tak żywa miał/ że nie tylko tajemnic
iey niepoietych rozumem/ iasnie do-
chodził: ale też kiedykolwiek o nich
rozmaiał/ od siebie odchodził: szcze-
gulniey iednak kiedy mu o Troycy
Przenajświetszej albo o Wcieleniu
Syna Bożego mówić przyszło/ czuł
w dus

w duszy swoiey odmiane osobliwa: Stad wiare nazywał kluczem generalnym/ za ktorym moze czlowiek dążyć skrytości tajemnic Boskich/ dla tegoż światłé Wiary S. pragnął gdyby był mógł oświecić wszystkie świat/ y sposobie do tego naywiększego dobra/ ktorego sam uczestnikiem zostawał/ przez toż często te słowa z vprzeczynego serca pochodzące mawiał: *Mieymy się do Nieba dążyć; czego się tu na ziemi bawimy? Bierzmy się y postępujmy ku chwale wieczney.* Z teyże żywey wiary pochodziło wielkie pragnienie Męczeństwa/ y ponoszenia wszelkiego utrapienia y kłopotow: a lubo mu Męczeństwem bytć nie przyszło/ przez goracy iednak affekt na Męczeństwa zasabiał Koronę.

NADZIEJA iż z iednego z wiara zrodziła ma swoy początek/ podobne też wzniecały się w nim oboygá pożary. Stad nie tylko miał mocną wprost w dostapieniu naywiększego dobra Bogá/ ale też we wszelkim prześladowaniu/ utrapieniach/ dolegliwościach

ściach te słowa mawiał: O nadszeie
 Niebieska ktora tak wiele otrzymuieś,
 iako wiele sie spodziewaś. Dla tegoż
 nadszeie nazywał Oyczyzna ubogich.
 Tak też w nagrode tey cnoty cudowny
 go Pan ratował sposobem/ opatrując
 potrzeby tych Klastorow ktorych Przes
 łozonym bywał; y samego Błogosła
 wionego Jana Pań nie zapomniat o
 patrzeności swoia ratować/ kiedy w o
 statniey chorobie iadacemu do Vbe
 dy y pod czas Jesienny latnacego
 sparagami cudownie pośileł.

Miłość K v P. Bogu tak wielka
 w nim była/ że szał sie sama tylko mi
 łością Boga żyć/ trudno wypowiedzieć
 zapalow onych/ ktore wstawicznymi
 wzdychaniem zpalające sercá swego
 pochodzącym wydawał. Słowa nie
 wyrzekł ktoreby o Bogu nie było/ a
 tak ogniste były/ że sercá innych ognie
 miłości Bostiey rospalały. Powia
 dał/ że miał te łaski od Pána/ iż za
 dnia zabawá/ albo trudność/ w wyslu
 iego od Boga oderwać nie mogła/ kto
 tego że miłował y považał sobie/ rze

On sama pokazywał. Dla tego tak ściśle zjednoczony z Młodziem Bogiem zostawał/ że gdy go do takich spraw zażyć chciało/ gwałt wielki musiał sobie czynić/ aby mógł wmyśli swoy do tego przyłożyć/ od Boga/ Protego wsiłnie rochal/ odrywając. Dla tegoż na pokaranie swey dla świata chociaż przymuszoney dyskrakcyey Lancuskiem żelaznym ściślo sie opasływał/ albo też włosiennica ciało trapił/ żeby na Karanie dla rezerwanego z Bogiem zjednoczenia nie zaśluszył. Z tak goracey y ognistej ku Bogu miłości pochodziły prawie codziennie zachwycenia. Rozmowy iego o Bogu audowney przyiemności były; słowa albowiem iego tak skuteczne bywały; że nimni dusze Bogu pozyskiwały/ dla tego Święta Młodka Teresa ją zwykła była mawiać: z Oycem Ianem od Krzyża trudno o Pánu Bogu, y rzeczach niebieskich mówić, gdyż albo sam wzachwycenie odchodzi, albo innych do tego przywodzi. Często proć wiódziany był świetna bardo otoczony iasnością!

śnościa/ ztąd wiele okazyia miało do
poprawy żywota. Te iasność osoblis-
wie przy Miſey Świetey y na Mo-
dlitwie widywano/ Ktora ſercá na niego
pátrzaczych przenikała.

Mitosć także przeciwno bliźniemu.
wielka miała z żarliwości zbawiania
duſz wſelkiey zażywał pracy/ y fátys-
gi dla pozyskania ich Pánu Bogu/ nie
dbałac/ że ſie przez to na ſwego nienaz-
wiſć narażał : á Świała Mátka Te-
reſſá to onim mawiała/ że we wſytkim
Królestwie Ráſtyliey iemu ro-
wnego nie było/ Ktoryby z takowá żar-
liwością ducha ludzi prowadził do
niebá : A przydaie piſſac do Mátki
Anny od Pána I E Z V S A. Wiedźcie,
że macie tam ſkarb wielki w tym ſwie-
cie : niech tedy wſyſtkie Siostry znoszą
ſie z nim ſtrony ſumnienia y ducha ſwego,
a wkrótce obaczycie wielki z tego pozy-
tek y znaczny w deſkonatości poſtepek.
Wſytkich cieſzył/ ſercá im dodawał/
chorych rozweſelał/ Kontentował/ y
bedac Przelożonym/ ſłużył im. Wbo-
gich zaś nigdy nie opuſzczał/ ále we-
dług

Dług możliwości Jalmuina opátrowat.

Madrości był przedśiwny / y całc
niebieskiej. Bo oprócz biegłości ktora
miał w dowcipnych naukach wmieta
tnością nie zwyczajną : w Teologię
Bogomysłney / ktora Mistyczna nā
żywaia przeszedł innych : iako tego
dwydź każdy może z Księg od niego
napisanych / ktorych tytuły te sa. PIER-
WSZA Wstępowanie nā Gore Karmelu.

DRUGA, Noc ciemna : TRZECIA, Promień
z żywej miłości. CZWARTA, Cwicze-
nie duszy w miłości z Chrylusem : nāży-
wa się. W ktorych wielkie jest zdanie
ludzi zacnych y światobliwych / lecz
dla krotkości pomieniać ich nie bede.

ROSTROPNOŚĆ tātżc dał mu był P.
Bog wielka acz w rośelkiej okazał
osobliwie iedną nā Przelozęństwach
przy zarządowaniu o duszách sobie
powierzonych : Wieleby o tym piśać
Przyszło / gdyby krotkości respekt nie-
ściśnał fantazyey / dla tegoż to tylko
wspomnie co o iego restropności nās
pisała S. Mātka Teresa do Przeory-
sy Klastoru Karamackiego. Corko

moia

moim, postaraj się abyś mógł do Klasztoru swego uprosić Ojców Iana od Krzyża: albowiem ten jest jeden z tych dusz, którym Bóg używa ducha swego, temu niech nasz skłócony Zakonnice swego powierza sumnienia, y z nim rozmawiają, a doznają pożądanego uspokojenia.

SPRAWIEDLIWOŚĆ przynależyta każdey rzeczy/ bardo kochał; Dla tegoż nie tylko Bogu wiernym się okazał w oddawaniu tego co był powinien względem swojej wołającyey iako każdy dożyć może/ z słow Chrystusowych/ gdy go pytał: IANIE czego chcesz za pracę twoją: przez co uznał go godnym Sędzią sprawiedliwy/ Korony sprawiedliwości. Ale też y z bliźniemi zachowywać oblig/ z granic sprawiedliwości nie wykroczył. Zaczyna iako w Karaniu obwinionych/ wielokiedy używał dyskretyey ostrości z miłością łącząc; zbudował murzek jeden Zakonnik/ Ktoremu za pewny defekt Zakonna dawał dyscyplinę/ te słowa: Mam nadzieję, że ta reka osobliwie chwale odniesie w niebie za ten akt tak y w pro

y w promocyách ná Zakonne godności/ bez wąsłkiego respektu y affektu/ temu swoy głos dawał/ tego według Boga uznawał bydź godnieyszym.

Męstwo każdy mu przyznać musi wielkie/ nie tylko dla tey rezolucyey/ ktora uczynił/ podiawszy się S. Matce Teresie/ Reformować zniósł raz Karmelitański Zakon/ lubo iako w zwierciadle widział następniace wielkie trudności/ ktore rzecz sama poniosł. Ale też y w iasney odwadze/ wystoczenia z czartē woyny: dla ktorey przyiego zwycięstwie/ iedni go Bazyliim Swietym nazywali nowo zianionym: drudzy podobnym Chrystusowi/ a Swieta Matka Teresa waslecznym go zwała mężem/ z tey tylko okazyey że z iedney Zakonice trzy pułki czartow wygnał/ y od nich Cyrograf odebrał; iakoż y każdy z tad moc Boga w nim znać musi.

WSTRZEMIĘZLIWOŚCI ten mu nie przyzna/ ktory niewie / co to iest żyć według pierwotney Karmelitańskiej Reguły/ ktora on przed zacięgiem

D

swym

swym od Swietey Matki Teresay / do Reformy za pomocniká / za szczegulnym sobie vprosseniem od starszych / iuz zachował ; lubo przez to wielka v Bráci swoich Zakonnych ziednal był sobie nienawiść / y rozne wyćierpiał przezwiśta. On iednak oprost zwyczajnych pierwotney Regule postow / przyłączał innych bázko wiele / ná chlebie y ná wodzie tylko chociaż przy wielkich pracách / y podrożnych niewczasach y fátygách / przestając. Wstrzemięzliwość w nim sprawiła / że oawnych Pustelników wyschłych od postow y umartwienia / odnowiétel y wyobrażenie nazywał sie.

Posłuszeństwo nie tylko pod władzą innych będąc doskonale zachował / prosto wespół czyniac / iako dopiero zaczynający P. Bogu służyć staroścys : ale gdy y ná Przełożenstwach / zostawał / zwieltá ochota wykonywał wola y sporządzenie Starszych swoich. Zawołany od Przełożonego który był za sto piecdziesiąt mil / zarazem bez wśelkiej odwłoki wybrał sie do niego

go; chociaż ciężkie zimna / y wielkie
śniegi na ten czas były / y zdrowia / po
chorobie bārzo słabego / ktoremu gdy
tey drogi Zakonnicy odradzali / odpow-
iedział: Trudno mam innych nauczać
ochotnego Posłuszeństwa, ieżeli obacza,
że go sam nie chowam. Dla tegoż nie
iākiego Bratā Marcina / ktorego był
posłał do Segowicy z Tłowicyuśkami /
barzo strofował / że nie tak iako mu
kazano Posłuszeństwo zachował; y
choćiaś mu na powrocie pozostałych
z iakimuzny ofiarował trzydzieści stu-
tow / albo talerow: rzekł Błogosław-
wiony Ociec na to: Bārziej ia prā-
gnął bez māmmony, tnego doskonałšego
w Posłuszeństwie do Kłáštoru powrotu.

Czystości był prāwie Aniels-
kiej: żyjac w ciecie nie według ciāła /
bo ani pobudki do złego nigdy nie
szuł / imaginacyi nieprzystoynnych nie
zāznal / zdał sie bydź iako niebo / albo
gorā Olympus / gđzie nie dochodzą
chmury ani pānna niepogody. Oba-
iawil Pan Bog Swietey Mātce Tea-
rešcie. Ze Ociec Iana od Krzyża był, ie-

den z tych dusz czystych, które się na ten czas w Kościele Świątym znajdowały. Jakoż złożył Pan wielkie w nim skarby czystości/ które się y na innych gromadziły. Albowiem wiele ludzi od ciężkich Pokus przeciwko czystości/ za dotknięciem ręki albo nogi iego/ za odkryciem się koczem iego/ albo wdzianiem Tunicelli; wolnymi zostawało. Jedney Zakonnicy za skuteczne lekarstwo stało/ gdy wspominała sobie tylko na Błogosławionego/ na ten czas kiedy nieprzyjaciel na iey czystość następował. Należało często na Błogosławionego/ przystoynę wrody niewiasty/ iako na drugiego Anielskiego Tomasz/ albo Bernarda S. on iednak nad tymi nie tylko zwycięstwo odniósł/ ale też do poprawy żywota one przywiódł. Czym wiele przykładów mamy.

VBOSTWO S. ściśle we wszystkich zachował; Habit/ Cella/ y czegokolwiek żył/ wbozuchne było/ ozdoba wszystkich w Celli iego/ Krzyż y trupa głowa/ y Breviarz. Do żadney rzeczy

rzeczy lubo piękney y Poſtrowney / aſa-
ſektu nie przykładał / y tak prawdzia-
wie był w duchu vboгим / że zdał ſie
bydź vboſtwa duchem.

W POKORZE wſelkim ſpoſobem.
ſtarał ſie naſtadować Chryſtuſa / Ktora
w nim nie tylko vbożuchny wydawał
habit y boſſota: Ale vſługowanie
vboгим y chorym z wielką vnijono-
ſcia: dla Ktorych ſam ieſć gotował /
Karmić ie / nogi vmywał / iak Matką
pielegnował / y wſelkie inne vſługi
nayniżſze oddawał / wrzedow ſie chro-
nił / tylko Poſłuſzeńſtвом przyćiąnio-
ny przyimować ie musiał: Jakoż na
wyſwiadczenie tego / to ſobie v Pana
Boga vproſił / że bez wrzedu vmart.

SKROMNOŚĆ iego Anielſka / oczy na
żadna rzecz nie obracał / tylko albo
na ziemię albo do Ciebie podnoſić /
na te tylko pięknoſć pragnąć patrząc /
z Ktorey ſia Aniolowie cieſia / na Ktora
ſtonce y Mieſiac zdumiewała ſie.
Dla tegoſ y dregi odprawiać / gdy
go wiec Socyufſowie vpraſzali / aby ſie
zatrzymał dla przypatrzenia ſie iakiey

pozornej Sabryce/ odpowiadał. Brá-
ciśku nie dla tego w drogę idziemy, że-
bysmy widzieli, ale żebyśmy martwiąc
wzrok nasz, nie pátrżali na próżności.

NABOŻENSTWA iego wypisać trus-
dno/ Ktory wyczytawszy to z Reguty/
że ta ma być Karmelitańska zabá-
wa/ w dzień y w nocy o Panu Bogu
rozmyślać/ tak się tego całym chwy-
cił affektem/ żeby był rad nigdy z
Kościółá nie wyszedł/ pragnąć Panu
swemu w Najsławniejszym Sakramen-
cie będącemu ustawicznie czynić asy-
stencya; dla tegoż przy bożu Pánstwie
najmuley mu było/ Płasz pod głowy
zwinawszy/ trochę odpocząć/ albo o ta-
ka się Cella starać z ktoreyby miał do
Najsławniejszego Sakramentu wyrze-
gie/ á jeżeli tey nie mógł mieć wczes-
ności/ stałubine iakaś ku niebu w ściana
nie wydrożył/ przez ktoraby ná samo
niebo pátrzać; tym sposobniey Bogos-
myślnością mógł się bawić. Dla te-
go często go w Celi znaydowano/ ál-
bo w Záchwyceniu zostającego albo
ná Rzyżu ręce trzymającego bez zmy-
flow.

Słow. Jednym słowem był wizerunkiem wszelkiej pobożności.

CIERPLIWOŚĆ był niezwykłej joney: Różne niewczas y niewгоды cierpliwie ponosił/ głod/ pragnienie/ zimno/ nagosc/ choroby/ przesładowania/ więzienia/ wraży/ obludy Braciey/ ktorzy na sławę iego następowali/ przy... iednak tak wielkie pragnienie cierpienia miał/ że to wszystko cokolwiek cierpiat/ za nic sobie niepożytał/ dla czego y Pánu Chrystusowi pytającemu się iakieyby chciał nagrody za pracę swoje; odpowiedział: *Nie inney Pánie, tylko cierpieć, y bydz wzgardzonym dla ciebie,*

POKUTA iego ciężka była: Włosierznicy zawsze żączywał/ miasto Kobiuli/ z ostrych y gestych zrobioney wesołow. Łańcuszek żelazny ostry przez siedm lat zupełnych na sobie nosił/ że gdy go z okazyey pewney choroby w Krzyżach/ oddzierać y wyrzynać musiano: z cięskim iego bolem y obfitym krwawym wylaniem to przyszło. Co gdy Brat Marcin uczynił/ prosił go

Błogosławiony Ocieć/ aby tego nikomu niepowiedał: ten Łącusek wielu chorym za samym dotknięciem był pomocny na różne choroby. Innych pokut nie wspominam/ bo się o nich wyżej już wspomniato; *T każdy to na oko widzi, że życie Karmelity Bossego ma być ścisłej Pokuty, y umartwienia wizerunkiem.*

DARAMI także DUCHA ŚWIEGO y łaskami do poratowania bliźniego potrzebnymi/ był ubogaconym: *Miał dar rozeznania ducha, z takorzym oświeceniem/ że y skryte nawet grzechy tych z ktorymi rozmawiał/ albo ktorzy się mu spowiadawali/ poznawał/ przypominając im popełnione występki. Skrytość myśli wiedział: Wrażliwość tych ktorych dusze piastował widział; a nie tylko obecnym / ale y odległym co się w ich duszach działo oznajmował/ podając im sposób ratowania się.*

MIAŁ DUCHA PROROCKIEGO, nie tylko o sobie samym/ co się miało z nim w przyszły czas dziać zdaleka opowie

powiedzaiac / ale y innym tak swieci-
 tim / iako y zakonnikom / następuias-
 ce ich przypadki oznajmował / y wczas-
 przestrzegał / co za utrapienie przysię-
 na nich miało / aby sie przeciwko nie-
 mu cierpliwością wzbierali.

Miał Laskę przeciwko niepo-
 godom, samym znakiem Krzyża S.
 rozspedał chmury / albo też wzniesie-
 niem oczu ku niebu / albo prośbą mo-
 dlitwy wczynieniem / wszelkie burze
 wsmierzał. A to nayznacznięysza / że
 Granate Miasto z przyległymi sobie
 włościami / od trzęsienia ziemi kto-
 rym bywało często inestowane swya-
 mi wolił zaślugami.

Miał y innych wiele dárow Bo-
 skich, ktore gdyby przyszło swym po-
 rzadkiem opisywać / nad zamysł kto-
 rkości musiałoby sie przedłużyć: dla-
 tegoż ie dobrowolnie milam.

Tego opuścić nie moge / co Bło-
 gost: Janowi Bog nad innych (śmiesz-
 le piśe /) Swietych pozwolił; że w nay-
 mnieyszym kawałku Reliquij ciała ier-
 go / pokazuje Bog żywota Chrystusa

W Reliqui-
 ach ciała
 Błogost:
 Iana ro-
 żne ss.
 pokazuje
 obrazyku

abawie-
niu ludz-
koma.

wego/ y Panny Maryświetłey tále-
mnice także y różnych Świetych rze-
telne obrazy/ które gdy komu Pan
Bog widzieć pozwoli/ wielka na dus-
zy pociecha wząć musi/ y w życiu
swoym uczynić poprawę: o Jako tego
(inſe opuściwszy) iásne stało się o-
świadczenie w Mieście Katalan-
nazwanym Królestwa Aragónskie-
go/ w którym pobożny Gubernator
Miaſta/ chcac powściągnąć swawo-
la aby przynamnię pod czas Poſtu
Świetego Bog nie był obrazany/ spo-
rządził/ aby do iednego ſpitala wſy-
łkie zebrano nierządnicę/ w którymby
czas Świety/ powſtania od złych na-
łogow/ Panu Bogu/ y duſzy ſwoiey
dąrowały: Na co żeby więkſza wzec-
ſność miały oprócz opátrzonego ro-
życzenia/ poſtarał ſię aby Kazania
na każdy dzień ſłuchały: Przypádło
według porzadku/ Kazać w tymże ſpi-
talu Wycom Kármelitom Boſzym/
gdzie idac Wycomie dla doſyć w-
czynienia/ nie tak dalece woley Gu-
bernatorá/ iáko dla naśladowania

Chryſ-

Chrystusa Pána/ ktory był ná to przy-
 šedł żeby to zbawił/ co było zginęło ;
 Przeor Kátalaiácki zrozumiałwšy/ že
 Kazania ktore miewali inni Kazno-
 dšcie / nie niespráwily / y niechciały
 swego nálogu poprzestáć grzešnice ;
 wypráwinać swoich Wycom/ lubo sta-
 wnych w támtym Miešcie Kazno-
 dšciow / dáł im Reliquiarz w kto-
 rym byla czástká ciała Błogost: Ja-
 ná / ta intencya / aby gdy postrzegał
 že grzešnicom nie pomoga žarliwé
 ich słowa / przynamniey mogli záżyé
 ná ich do Boga náwrocenie Reli-
 quiey Błogost: Wycá: A ták sie stá-
 lo. Postrzegšy Wóciec Jan Zábtyštá /
 že namniey słowa Boskie nie stlániá-
 ly do Pošuty pomienionych Niewiast /
 rzekł do nich te słowa: Niechce sie
 wam iáko nie poymuiacym słowa Bos-
 jego mowa moia przykrzyé. Wiem
 jednák o was wšystkích / že sie rády
 w zwierćiedle przegladacie ; Mam iá
 zwierćiadto piękne y prawdž we / (po-
 kazáł Reliquiarz / Błogosławienego
 Jana Reliquia niáacy) wiasc sie przy-
 ná

Pátrzał
 ná Reli-
 quia grze-
 šnice, po-
 kazał.

namniey w tym przeyrzyćie: Snać
Dnie na to zezwolily/ y poiedynkiem
do niego kazał z wczinnością przystę-
pować; Niektore tedy nábożnie przy-
stepuiac/ y Reliquiey sie przypátru-
iac/ widziały Magdálene Swieta
w iástni przy trupiey głowie rzewli-
wie plączaca: co widzac strucha-
zdiete/ obfitemi zalawoşy sie łzami/
nikczemnego swego życia odmianę
Pánu Bogu przyobiecáły/ y záraz sie
spowiaáaly: Drugie zaś widzac nie-
pierzwoşych grzeşnicách taką odmianę
nie/ obawiaiac sie żeby im swiata/ kto-
ry kochały/ porzucić nie przysto: albo
w taką swiatobliwoş zwierćiedle prze-
gladać sie niechćiały/ albo choć z przy-
muşu poglądały/ iako niegodne iást-
Bożey/ nic nie widziały.

Młode
swa wol-
na za pá-
trzaním
w Reliqui-
e ićie po-
leżba.

Podobna rzecz sie tráfiła y w Mte
dynie/ dwiema Kawalerom/ przy-
stepił ieden do Reliquiey Swietey/
z niewypowiedziánym sercá swego wo-
seleni/ y obaczył wkrzyżowanego Zbá-
wićielá; przystąpił y drugi/ ále nie
widzieć nie mógł; przeşkadzaiac

ola

Dla grzechow niegodność swoje vzna-
 wšy, siedl do Spowiedzi/ po wyzná-
 niu z žalem serdeczný grzechow swo-
 ich/ powrócił do Reliquiey/ y obaczył
 także Pána IEZVSA ná Krzyżu/ mi-
 łym weyrzeniem ná siebie pogląda-
 jacego/ z czego sie on niezmieinie vćie-
 syrošy/ odmienił życie swoje wstan-
 /dokonny.

Tie tylko iedná Chrześćianie/
 ale y Poganie/ ktorým Pan Bog przes-
 značzył zbáwienie/ z pátránia ná
 Reliquie z Ciała Błogosławionego
 Jana/ y rozne obrazy tajemnic Bo-
 Źkich widzieli/ y odmienić życie swo-
 je musieli. Tráfiło sie Oycu Pio-
 rowi od Mátki Božey / Definia-
 torowi Generalnemu Kármelitow
 Bosoych/ času iednego w drodze be-
 dacemu/ że musiał w perwey no-
 cować Austerwey/ gdzie bylo dwie
 Tureckich niewiašt dla vslugi gospo-
 dárstwey/ iedná iuž byla zostála Chrze-
 śćianka/ á druga ná imie Fátymá/ za-
 jedna miára z błedu Máchometáńskie-
 go powstać niechćiała: Wdał sie z ta

Takowa
 Reliquia

Pogance wrzecz Ociec Piotr / y rożnemi sposo
do wiary bami chciai ia nawrócić do wiary
Sokazy. Chrystusowej / daremnie sie iedna
 przy złościwymy wporze fatyguiac / w
 dat sie na oścacie do Reliquiey Bło
 gosławionego Jana / y rzekł do nię
 Reliquiarz w wreku mając : Patr
 Satymy iako to piękna rzecz : Poy
 rzalá na Reliquia / y obaczymyśy Tł
 Świetśa Pánnę z Dzieciątkiem / rzekłá
 O iako to piękna Krolowa / iako wodzi
 zna z nią Dzieciąta ; y wprosiłyśy j
 bie w Dycá na czas Reliquiarza / post
 do swoiey Kópanki żeby też y oná swo
 ie dała o widzeniu tym zdanie / Ktor
 teyże post ; zęgłyśy tajemnice / wytłuma
 czyłá iey : że tá tá Krolowa iest M
 tka Boża Świetśa Pánná M
 RYA, á tá Dziecina iest Syn Boży
 Chrystus I E Z V S : Co słyśac / y obra
 gowi temu w Reliquiey bądziey si
 przypátruiac ; widzenie to tak serc
 Turkini oney przerażilo / że sie zara
 brzydzić poczelá Máchometánska s
 tra / y o Chrzest swiety prosila : Kto
 ra Ociec Piotr należyrości do Wi
 ry Świe

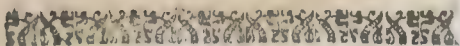

ry Srosetey nauczywszy/ przez zasługi
Błogosł: Jana Bosticmu Mleestas
towi pozyskał.

Takowe tedy łaski Bog wszechmo-
gacy dał Błogosławionemu Janowi/
nie tylko za żywota ale y po śmierci:
A kiedy według Psalmisty S. innych
swych łosci strzeże Pan/ żeby nie ni-
szczały: w Reliquiach Błogosł: Ja-
na/ swoje własne tajemnice/ y Swo-
ich swych zachowuje. A owszem w
Roku przeszłym 1674. Zakonnica ie-
dne Karmelitanka Bosca/ za przy-
jęciem do wst iey Dekretu/ który
był z Rzymu świeżo o Beatyfikacy
Błogosł: Jana przyszedł/ Bog wsze-
chmogacy przez zasługi Błogosł: Ja-
na podzwignął/ która tak była na-
siłach wpadła/ że namniey przez lat
ośm władać sobą nie mogła: a tak
zaraz z drugimi szła do choru/ spiewa-
jąc Te Deum laudamus, dziękuiac
oraz P. Bogu/ y załugi swego blugo
pożądane w wielbienie; y za swoje przez
tego zasługi wzdrowienie.

Mniśta
paralizę
zatrącenia
zapośła-
waniem
dekretu
Beatifika-
cyi B. Ia-
na zaraz
zdrowa
została

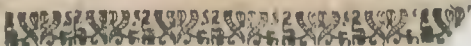
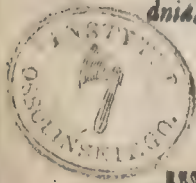
Niech tedy Bog od wszystkich
 stworzenia będzie na wieki pochwa-
 lony/ który y sam Świetej zostaje we
 wszystkich sprawach swoich/ y
 cudownym sie pokazuje w
 Świetych swoich/
 Amen.

A P P R O B A C Y A.

O Braz Pobożnego na tym świecie ży-
 ęcia. Błogosławionego IANA od Krzy-
 ża pierwszego y biegłego w Reformowaniu
 od Świętej Terezy Zakonu Karmelitań-
 skiego pomocnika; różnemi Cnot y
 darów nad przyrodzonych fałbami wy-
 twornie przyozdobiony, aby oczom ludz-
 kim doskonałości Chrześcijańskiej pilnie
 się przypatrującym przez Druk wystawio-
 no; pozwalam. Roku, 1675. Dnia 21. Gru-
 dnia.

X. IęDRZEY KVCHARSKI,
 P. S. Doktor y Professor, Kanonik
 Krakowski, y w teży Diace-
 zey Xiang Censor.

331

8758

4

